

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 1 juni 2007

Mål nr

B 5037-06

KLAGANDE

DPB

Ombud och offentlig försvarare: Advokat KN

MOTPART

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Brott mot utlänningslagen

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Hovrätten över Skåne och Blekinges dom den 15 november 2006 i mål

B 2211-06

DOMSLUT

Med ändring av hovrättens dom ogillar Högsta domstolen åtalet.

I fråga om skyldighet att återbetala försvararkostnader fastställs hovrättens domslut.

För försvaret av DPB i Högsta domstolen tillerkänns KN ersättning av allmänna medel med femtusentio (5 010) kr, avseende arbete. Denna kostnad skall stanna på staten. I ersättningen ingår mervärdesskatt med 1 002 kr.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

DPB har yrkat att Högsta domstolen skall ogilla åtalet.

Riksåklagaren har bestritt ändring av hovrättens dom.

DOMSKÄL

DPB dömdes av Malmö tingsrätt den 27 oktober 2003 för grovt narkotikabrott till fängelse tre år. Han utvisades samtidigt med förbud enligt 4 kap. 7 § utlänningslagen (1989:529) att återvända till riket före den 1 november 2013. Utvisningsbeslutet verkställdes den 3 december 2003.

Den 13 september 2006 dömdes DPB av Hässleholms tingsrätt till fängelse en månad för att i strid med återreseförbudet ha uppehållit sig i Sverige i början av september 2006. Hovrätten fastställde tingsrättens domslut.

1989 års utlänningslag upphävdes den 31 mars 2006 och ersattes då av en ny utlänningslag (2005:716). I 20 kap. 2 § första stycket i 2005 års lag är

föreskrivet straff för en utlänning som uppsåtligen uppehåller sig i Sverige fastän han eller hon enligt ett verkställt beslut om utvisning enligt 8 kap. 8 § i den lagen inte har rätt att återvända hit. En motsvarande straffbestämmelse fanns i 10 kap. 4 § i 1989 års lag, där hänvisning gjordes till ett verkställt beslut om utvisning enligt 4 kap. 7 § i den lagen. Det finns inte i den nya lagen någon övergångsbestämmelse som tar sikte på fall då en utlänning återkommer till Sverige i strid mot ett förbud som meddelats enligt den gamla lagen.

Frågan i målet är om DPB kan fällas till ansvar för att han efter den nya lagens ikraftträdande uppehållit sig i Sverige i strid mot ett verkställt beslut om utvisning enligt 4 kap. 7 § gamla utlänningslagen när den nya lagen endast straffbelägger överträdelse av ett verkställt beslut om utvisning enligt 8 kap. 8 § i den nya lagen.

Efter en lagändring år 1994 följer av 1 kap. 1 § brottsbalken ett krav på lagstöd vid bestämmande av vad som utgör brott (legalitetsprincipen). Syftet med lagändringen var att markera att analogisk tillämpning av straffbud inte längre skulle vara tillåten. (Jfr NJA 1994 s. 480.)

Allt talar i och för sig för att det inte har varit lagstiftarens mening att utvisningar som beslutats med stöd av den gamla lagen inte skulle omfattas av straffbestämmelsen i den nya lagen (jfr prop. 2004/05:170 s. 289 och s. 315). Det får därför antas att det är fråga om ett förbiseende att några övergångsbestämmelser med sådan innebörd inte finns med i den nya lagen. Emellertid hänvisar 20 kap. 2 § i 2005 års lag endast till verkställt beslut om utvisning enligt 8 kap. 8 § i samma lag. Att tolka straffbudet så att det omfattar också utvisningsbeslut enligt 4 kap. 7 § i den gamla lagen skulle stå

i strid mot det analogiförbud som legalitetsprincipen ställer upp. Åtalet för brott mot utlänningslagen skall därför ogillas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Severin Blomstrand, Nina Pripp (referent), Torgny Håstad, Marianne Lundius och Anna Skarhed
Föredragande revisionssekreterare: Ove Nilsson